

Брюксел, 20.9.2017 г.
COM(2017) 542 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**Засилване на интегрирания надзор с цел укрепване на съюза на капиталовите
пазари и финансовата интеграция в променяща се среда**

1. Въведение

В основата на единния пазар и икономическия и паричен съюз е финансовата интеграция. Тя носи важни икономически ползи за еврозоната и ЕС като цяло. След кратка пауза поради финансовата криза финансовата интеграция в Европейския съюз отново се увеличава от 2011 г. насам.¹ Инвеститорите от ЕС увеличиха трансграничните си портфейли. В рамките на ЕС портфейлните инвестиции в дългови инструменти и инструменти на собствения капитал са нараснали с 2 трилиона евро между 2006 г. и 2015 г. Ценовите показатели за финансовата интеграция показват, че цялостното сближаване почти се е удвоило през този период². На този фон и тъй като икономиката на ЕС продължава да се възстановява, важно е тази динамика да се използва и да се продължи задълбочаването на финансовата интеграция в ЕС.

В своята реч за състоянието на Съюза, произнесена на 13 септември 2017 г.³, председателят Юнкер подчерта значението на съюза на капиталовите пазари и по-силния вътрешен пазар. Европейският съвет⁴ и Европейският парламент⁵ също многократно призоваха за окончателното изграждане на съюз на капиталовите пазари.

Единният пазар на финансови услуги насърчава **създаването на работни места, растежа и инвестициите** във всички държави — членки на ЕС, чрез по-ефективното насочване на спестяванията към техните най-продуктивни предназначения. Ако пазарите наистина са интегрирани, вложителите и инвеститорите могат да получат по-висока възвръщаемост, а потребителите и предприятията могат да получат по-добри условия за финансиране благодарение на по-пълното и по-конкурентното предлагане на финансови инструменти. По-специално, финансовата интеграция може да допринесе в още по-голяма степен за успеха на **Плана за инвестиции за Европа**, като запълни недостига на инвестиции в ЕС и същевременно улесни прехода към нисковъглеродна икономика с по-ефективно използване на ресурсите.

Непрекъснатата финансова интеграция е от основно значение също и за усилията, насочени към укрепване на **икономическия и паричен съюз**. Силно развитите и ликвидни пазари увеличават устойчивостта към неблагоприятни шокове и

¹ Вж. Европейска комисия (2017 г.), работен документ на службите на Комисията, Икономически анализ, придружаващ Съобщението относно съюза на капиталовите пазари — средносрочен преглед, глава 1, стр. 11; Европейска комисия (2017 г.), Европейската финансова интеграция и стабилност, май, стр. 18; Европейска централна банка (2017 г.), Финансовата интеграция в Европа, стр. 3 (показатели FINTEC).

² Източник: Показатели на ЕЦБ за финансова интеграция.

³ https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_bg.

⁴ Заключение от заседанието на Европейския съвет, състояло се на 22—23 юни 2017 г.

⁵ Резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2015 г. относно изграждането на съюз на капиталовите пазари (2015/2634(RSP)), 9.7.2015 г.

значително улесняват трансграничното споделяне на риска между частни инвеститори, като същевременно намаляват необходимостта от поделянето му от страна на публичния сектор. За постигането на тези цели в доклада на петимата председатели относно завършването на европейския икономически и паричен съюз и неотдавнашния документ на Комисията за размисъл относно задълбочаването на икономическия и паричен съюз се призова да бъде завършен до 2019 г. финансовият съюз, състоящ се от банков съюз и съюз на капиталовите пазари, което да гарантира интегритета на еврото и да подобри функционирането на еврозоната и на ЕС като цяло. Всички тези предимства от интеграцията се подсилват от новите възможности, предлагани от технологичното развитие на финансовите технологии (FinTech). Действително на финансовите технологии е отредено да играят възлова роля в определянето на бъдещето на финансовия сектор на ЕС, като улесняват достъпа до финансови услуги, подобряват оперативната ефективност и разширяват избора. Едновременно с това технологичното развитие повдига също въпроси, свързани с киберсигурността и сигурността на плащанията, които трябва да бъдат решени по подходящ начин.

В този контекст приоритет на Комисията „Юнкер“ е бързо да завърши банковия съюз и да въведе всички други градивни елементи за съюз на капиталовите пазари до 2019 г.

За да стане това, ЕС приоритетно трябва да подсили и интегрира своята надзорна уредба. Силният и все по-интегриран финансов надзор ще играе възлова роля за постигането на ползите и поемането на предизвикателствата, свързани с по-нататъшната интеграция на финансовите пазари на ЕС, развитието на финансовите технологии и ролята на финансовия сектор за подкрепа на устойчивото икономическо развитие. По тази причина в средносрочния преглед на съюза на капиталовите пазари⁶ Комисията обяви предложения за засилване на надзора като първи приоритет за ускоряването на пазарната интеграция. Новите законодателни предложения, придружаващи настоящото съобщение, съдържат следващите стъпки, които ЕС трябва да предприеме бързо, за да укрепи своята надзорна уредба.

2. По-интегриран надзор с цел насърчаване на съюз на капиталовите пазари и финансовата интеграция

Напредъкът в областта на финансовата интеграция ще се нуждае от по-интегрирана **надзорна уредба на ЕС** по две основни причини.

- Първо, по-лесно е да се извършват финансови дейности през граница, ако тези дейности се регулират и върху тях се упражнява надзор по съгласуван начин във всички държави членки. Доставчиците на финансови продукти

⁶ Съобщение на Комисията относно междинния преглед на плана за действие за съюз на капиталовите пазари, COM(2017) 292 final.

се ползват от равнопоставени условия на конкуренция в целия единен пазар, а доставчиците на услуги могат да разширят своето продуктово предлагане и да се възползват от икономии от мащаба. Ползвателите на финансови продукти и услуги — потребителите и предприятията, могат да се възползват от по-богатия избор без опасения относно защитата на потребителите и целостта на пазара.

- Второ, финансовата интеграция въпреки всички свои предимства, разширява също броя на каналите за разпространение на проблемите между държавите членки в случай на неблагоприятни сътресения, както се случи по време на финансовата криза. Поради това неадекватен надзор в една държава членка може също да породи риск за участниците на финансовия пазар и потребителите в други държави членки. Освен това съществува риск участниците на пазара да използват активно такива разлики в надзора с цел да увеличат собствените си краткосрочни печалби⁷.

Със създаването на Европейската система за финансов надзор през 2010—2011 г. надзорната уредба на ЕС бе значително укрепена в отговор на финансовата криза. Европейската система за финансов надзор включва както пруденциалния надзор на микроравнище, координиран от трите европейски надзорни органа, така и пруденциален надзор на макроравнище, координиран от Европейския съвет за системен риск. През ноември 2014 г. започна да функционира единният надзорен механизъм, който вече отговаря за надзора на големите банки със системно значение в държавите, участващи в банковия съюз. Преструктурирането на банки в банковия съюз е възложено на друг нов европейски орган — Единния съвет за преструктуриране. Значителен е напредъкът, постигнат през 10-те години, изминали от избухването на най-тежката финансова криза в следвоенната епоха. Въпреки това надзорната уредба на ЕС все още е в процес на изграждане и е необходимо тя да бъде допълнително укрепена, за да отговори на новите предизвикателства, свързани с текущия процес на финансовата интеграция както в ЕС, така и по света. По-конкретно решението на Обединеното кралство да напусне ЕС засилва аргументите в полза на по-интегриран надзор в рамките на ЕС 27 и преоценка на надзорните отношения с трети държави, за да се осигури правилно управление на всички рискове във финансовия сектор.

Банковият сектор вече е подложен на последователен надзор, упражняван от Единния надзорен механизъм в рамките на банковия съюз, в който участват 19 държави членки. Географският обхват на надзора, упражняван от Единния надзорен механизъм, ще бъде разширен с присъединяването на нови държави членки към банковия съюз. Важно е обаче Единният надзорен механизъм да

⁷ Рискът от т.нар. „регулаторен арбитраж“ е от особено значение в настоящия момент, поради решението на Обединеното кралство да напусне ЕС, в резултат на което финансовият сектор да преструктурира присъствието си в ЕС и да премести някои дейности.

функционира в последователна надзорна уредба в ЕС като цяло. Това ще осигури равнопоставеност между участващите и неучастващите в банковия съюз държави членки и ще спомогне за бъдещото лесно и гладко преминаване на неучастващите държави членки към банковия съюз. За тази цел следва да се засили ролята на Европейския банков орган за насърчаване на сближаването на надзорните практики в банковия сектор на ЕС.

С няколко изключения надзорът на **капиталовите пазари в ЕС** се осъществява на национално равнище. В доклада на петимата председатели е зададена дългосрочната цел за създаването на единен европейски надзорен орган на капиталовите пазари, а в документа за размисъл относно задълбочаването на икономическия и паричен съюз бе обявено, че първите стъпки към постигането на тази цел следва да бъдат предприети в контекста на настоящия преглед на Европейската система за финансов надзор. Тъй като съюзът на капиталовите пазари ще доведе до по-нататъшна финансова интеграция, от съществено значение е да се укрепи капацитетът на европейските надзорни органи, за да се гарантира последователен надзор и еднакво прилагане на единната нормативна уредба. Това ще подпомогне добре функциониращите капиталови пазари, като се намалят пречките пред трансграничните инвестиции, като се опрости деловата среда и намалят разходите за привеждане в съответствие за предприятията с трансгранична дейност, произтичащи от различното прилагане на правилата. От гледна точка на инвеститорите, последователният надзор и единното прилагане на правилата допринасят за засилването на защитата на инвеститорите и за изграждането на доверие в капиталовите пазари.

Освен това прекият надзор, упражняван от Европейския орган за ценни книжа и пазари, може значително да допринесе за гарантиране на последователен надзор и представлява първите конкретни стъпки към единен европейски надзорен орган на капиталовите пазари. В тази връзка Европейският парламент също подчерта, че правната и надзорната уредба следва да изпълняват основна роля за избягване на прекомерното поемане на риск и нестабилността на финансовите пазари, и подчерта, че един силен съюз на капиталовите пазари трябва да се съпровожда от строг надзор на европейско и национално равнище⁸.

Застрахователните и пенсионните пазари на ЕС дават възможност на гражданите на ЕС да смекчат рисковете, да планират пенсионирането си и да спестяват за подсигуряване на старините си, но също така имат потенциал да стимулират трансграничните инвестиции в съюз на капиталовите пазари. Макар на настоящия етап да изглежда уместно надзорът, регламентиран в приетата наскоро рамка „Платежоспособност II“, да бъде оставен на национално равнище,

⁸ Резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2015 г. относно изграждането на съюз на капиталовите пазари ([2015/2634\(RSP\)](#)), 9.7.2015 г.

по-нататъшното сближаване на надзорните практики трябва да бъде гарантирано и засилено под егидата на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, така че да бъдат решени всички поражащи загриженост въпроси и практически проблеми, причинени от различия в прилагането на правилата от страна на националните надзорни органи.

Тъй като ЕС се стреми към по-нататъшна интеграция на финансовите пазари, **макропруденциалният надзор**, т.е. наблюдението на рисковете за стабилността на финансовата система като цяло, ще придобие още по-голямо значение. Като се има предвид големият брой органи, членуващи в Европейския съвет за системен риск, сред които национални централни банки, надзорни органи и европейски институции, той трябва да играе още по-важна роля в бъдеще с помощта на усъвършенстваната структура за управление, гарантиращо по-бързи процедури.

Важно е **стъпките за изграждането на засилена надзорна уредба да се прилагат за финансовите пазари във всички държави членки**, така че всички държави членки да могат да извлекат полза от по-интегрираните финансови пазари, като същевременно се запазват равнопоставени условия на конкуренция в целия ЕС.

Във връзка с това днес Комисията предлага **законодателни мерки за укрепване на европейските надзорни органи и на Европейския съвет за системен риск**. Предложенията се основават на опита, събран в продължение на повече от шест години дейност, и на приноса на Европейския парламент, държавите членки, Съвета, обществена консултация, получила повече от 200 отговора, и интензивен диалог с всички заинтересовани страни.

3. Възлови елементи на една засилена надзорна уредба

Активно сближаване на надзорните практики

Засилените правомощия за координация ще осигурят сближаване в начина, по който националните органи упражняват надзор върху финансовия сектор, и ще подготвят почвата за по-нататъшни стъпки в посока на единен надзорен орган, по-специално по отношение на капиталовите пазари. Европейските надзорни органи вече допринесоха за **по-съгласуван и ефективен финансов надзор с видими резултати**, например чрез насоки за националните надзорни органи, изглаждайки различията в мненията между националните надзорни органи или провеждайки партньорски проверки на националните органи. Необходими са обаче подобрения в тази област, за да се укрепи способността на европейските надзорни органи да гарантират последователен надзор и еднакво прилагане на единната нормативна уредба. Днешните предложения за засилване на ролята на европейските надзорни органи по отношение на координацията на дейностите на националните органи са следните:

- **Настоящите правомощия на европейските надзорни органи да осигуряват сближаване на надзорните практики ще бъдат засилени**, например чрез независими прегледи на дейностите на националните органи, нова роля за установяването на общоевропейски приоритети за надзор и ранна намеса в случаи на възможен регулаторен арбитраж.
- **Европейският орган за ценни книжа и пазари ще получава данни за сделките направо от участниците на пазара**, така че да добие значителен пазарен опит, да използва по-добре своите надзорни правомощия и да гарантира равнопоставени условия на конкуренция в целия ЕС. Освен това Европейският орган за ценни книжа и пазари ще има засилена координационна роля, за да се утвърди като център за разследване на случаи на пазарни злоупотреби с трансграничен елемент.
- **Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване ще играе по-голяма роля в координацията на процеса на одобряване на вътрешните модели на застрахователните и презастрахователните дружества за измерване на риска**, така че да се избягва рискът от разнопосочни надзорни стандарти и резултати.
- Едновременно с тези мерки Комисията предлага процедурите на **европейските надзорни органи за издаване на насоки и препоръки да бъдат усъвършенствани**, за да отразяват значението на тези инструменти. Това е в отговор на искане, отправяно многократно от редица заинтересовани страни. За тази цел от европейските надзорни органи ще се изисква да извършват анализ на разходите и ползите, а съответните групи заинтересовани страни ще имат правото да поискат от Комисията да предприеме действия, ако считат, че инструментите надхвърлят правомощията, предоставени на европейските надзорни органи от законодателството на ЕС.

Солидна основа за управлението и финансирането на европейските надзорни органи

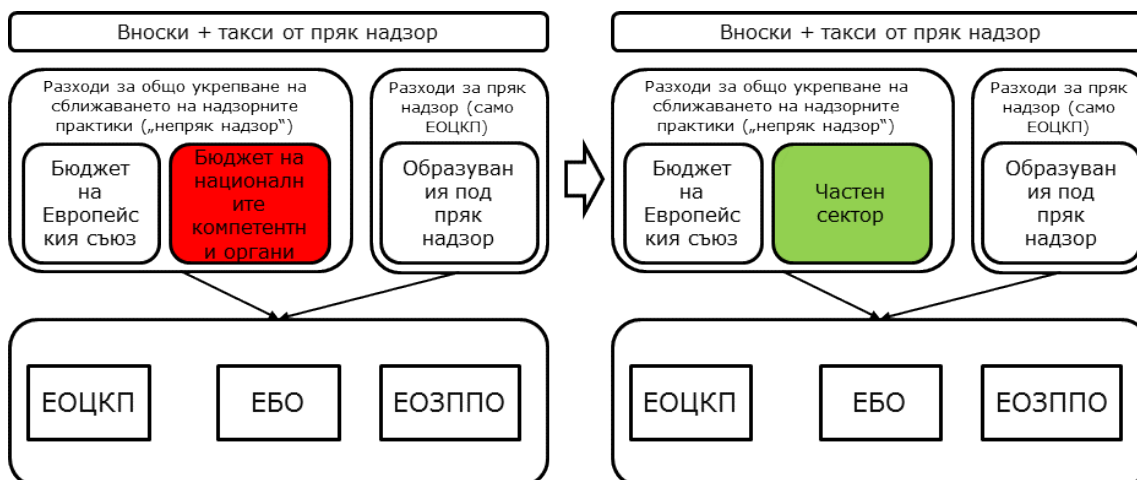
За да изпълняват своите правомощия и да гарантират сближаването на надзорните практики в ЕС, европейските надзорни органи трябва да разполагат със стабилна структура на управление. От една страна уместно е да се запази важната роля на националните надзорни органи, които ще продължават да определят общата насока и да вземат решения по регулаторни въпроси. От друга страна, европейските надзорни органи следва също да имат независим управителен съвет с членове, работещи на пълно работно време, които ще гарантират ефективни, безпристрастни и ориентирани към ЕС решения по отношение на съгласуването на надзорните практики.

Предложено ново управление

Освен това с днешните предложения се гарантира, че Парламентът и Съветът могат да осигурят на европейските надзорни органи необходимите бюджетни средства в контекста на новите им задачи и отговорности. Макар опитът на национално равнище да показва, че частично публично финансиране може да бъде полезно за доброто функциониране на надзорните органи и поради това следва да бъде запазено, уместно е да се гарантират повече разнообразни източници на финансиране на европейските надзорни органи. Участниците от сектора и пазарните участници, които се възползват най-пряко от сближаването на надзорните практики, насърчавано от европейските надзорни органи, следва да играят много по-важна роля в тяхното финансиране. Вноските следва да бъдат справедливи и пропорционални на ползата, която участниците от сектора и пазарните участници извличат от работата на европейските надзорни органи.

Промени във финансирането на европейските надзорни органи

Към единен европейски надзорен орган на капиталовите пазари

Прекият надзор на равнището на ЕС в много случаи е най-ефективният начин за осигуряване на сближаването на надзорните практики, като по този начин се премахват пречките пред трансграничните дейности и възможностите за регулаторен арбитраж. Въпреки това към момента прекият надзор от страна на Европейския орган за ценни книжа и пазари се отнася само за много ограничен брой оператори на пазара и дейности, а именно по отношение на агенциите за кредитен рейтинг и регистрите на трансакции. Неотдавна Комисията предложи да създаде по-интегриран надзорен механизъм на ЕС за централните контрагенти⁹ и да даде по-голяма роля на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване при лицензирането на предложения наскоро общоевропейски продукт за лично пенсионно осигуряване¹⁰. Разширяването на прекия надзор по отношение на други области следователно може да има значителен принос за съюза на капиталовите пазари. Същевременно принципът на субсидиарност и запазването на ролята на националните органи, например в областта на защитата на потребителите, трябва да бъдат взети предвид.

На тази основа Комисията **предлага да разшири обхвата на прекия надзор, в който да бъдат включени определени сектори на капиталовите пазари**. Тези области са избрани в зависимост от това до каква степен прекият надзор може да намали трансграничните бариери и да насърчи по-нататъшната пазарна интеграция, от подобрената ефективност, която може да се извлече чрез

⁹ Предложение за регламент за изменение на Регламент (ЕС) № 1095/2010 за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) и на Регламент (ЕС) № 648/2012 по отношение на процедурите и участващите органи при лицензирането на ЦК, както и на изискванията за признаване на ЦК от трети държави, COM/2017/0331 final.

¹⁰ Предложение за регламент относно общоевропейски продукт за лично пенсионно осигуряване (ОЕППО), COM(2017) 343 final.

натрупването на специализиран експертен опит на равнището на ЕС и/или техническата осъществимост на прекия надзор (като например степента, до която секторите са уредени в пряко приложимо законодателство, т.е. регламенти вместо директиви). Предложените нови области за пряк надзор от страна на Европейския орган за ценни книжа и пазари са представени в таблицата по-долу в курсив:

Област	Законодателство	Преки надзорни правомощия на Европейския орган за ценни книжа по отношение на образувания от ЕС	Преки надзорни правомощия на Европейския орган за ценни книжа по отношение на образувания от трети държави
Навлизане на капиталовия пазар	<i>Проспекти</i>	<i>Одобрение на определени категории проспекти от емитенти от ЕС</i>	<i>Одобрение на всички проспекти, изготвени съгласно правилата на ЕС, от емитенти от трети държави</i>
Участници на капиталовите пазари	<i>Хармонизирани колективни инвестиционни фондове (ЕФРК, ЕФСП и ЕФДИ)</i>	<i>Лицензиране и надзор на фондовете, регулирани на равнището на ЕС</i>	<i>Не се прилага</i>
Инфраструктура на финансовия пазар	Централни контрагенти (ЦК)	Надзорни правомощия по отношение на централните контрагенти (предложение на Комисията от юни 2017 г.)	Признаване и надзорни правомощия по отношение на ЦК от трети държави (вече са налице, но са укрепени в предложението на Комисията от юни)
Данни и информация за капиталовите пазари	Агенции за кредитен рейтинг (АКР)	Регистрация и надзор на АКР (вече са налице)	Одобряване на АКР от трета държава (вече е налице)
	Регистри на трансакции (РТ)	Регистрация и надзор на регистрите на трансакции (вече са налице)	Признаване на РТ от трета държава (вече е налице)
	<i>Доставчици на услуги за докладване на данни</i>	<i>Регистрация и надзор на доставчиците на услуги за докладване на данни</i>	<i>Не се прилага</i>
	<i>Бенчмаркове</i>	<i>Надзор на критичните бенчмаркове</i>	<i>Одобряване и надзор на бенчмарковете от трети държави</i>

Тези предложения ще бъдат допълнени с предстоящите законодателни предложения на Комисията за преразглеждане на пруденциалните изисквания към инвестиционните посредници. Като част от това преразглеждане Комисията възнамерява да предложи хармонизиране на регулаторните и надзорните

изисквания към някои големи инвестиционни посредници с тези, които се прилагат към големите кредитни институции. Наред с другото, това ще гарантира, че такива посредници, установени в държавите членки, участващи в банковия съюз, могат да бъдат подложени на надзор, упражняван в рамките на единния надзорен механизъм от Европейската централна банка в качеството ѝ на надзорен орган.

Към по-ефективен макропруденциален надзор

Комисията предлага целенасочени изменения за укрепване на ефикасността на Европейския съвет за системен риск, като по този начин се засилва макропруденциалният надзор и се дава възможност на Европейския съвет за системен риск да изпълнява по-добре своята мисия. По-специално Комисията предлага да се потвърди съществуващата разпоредба, според която Европейският съвет за системен риск се председателства от председателя на Европейската централна банка, като същевременно се укрепват позицията на ръководителя на секретариата. И накрая, с предложението се изменя организацията на Европейския съвет за системен риск, за да се отразят последните промени в институционалната среда на ЕС, най-вече по отношение на създаването на банковия съюз.

4. Интегриране на съображенията, свързани с финансиране, съобразено с устойчивото развитие, във финансовия надзор

ЕС трябва да продължи да укрепва водещата роля на ЕС в предоставянето на финансиране на работата по посока на целите, поставени от Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, Парижкото споразумение относно изменението на климата и Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия. Като се има предвид мащабът на инвестициите, необходими **за преминаване на икономиката на ЕС към инвестиции с ниски емисии на въглероден двуокис, с ефективно използване на ресурсите и устойчивост на рискове, и към по-устойчив растеж** през следващите десетилетия, е абсолютно наложително частните капиталови ресурси да бъдат мобилизирани и пренасочени към инвестиции за по-устойчиво развитие. Това изисква всеобхватно, задълбочено преосмисляне на настоящата финансова рамка и възприемане на различен подход, основан на сравнение на риска и възвръщаемостта, в рамките на капиталовите пазари и от страна на инвеститорите.

В началото на 2018 г. Комисията ще представи амбициозен план за действие за устойчиво финансиране с регулаторни мерки.

Създадената от Комисията експертна група на високо равнище по въпросите на устойчивото финансиране посочи в своя междинен доклад, че екологичните, социалните и управленските рискове, например безпрецедентни и нарастващи рискове, свързани с климата, все още не са включени по подходящ начин в

процесите на оценка на финансовия риск, и че настоящият преглед на европейските надзорни органи предоставя отлична възможност за изясняване и подсилване на тяхната роля при оценката на екологичните, социалните и управленските рискове с цел осигуряване на дългосрочната стабилност на европейския финансов сектор и ползи за една устойчива икономика като цяло. Всъщност европейските надзорни органи могат да играят важна роля за създаването на регулаторна и надзорна уредба, която да подкрепя мобилизирането и насочването на притока на частен капитал към инвестиции за по-устойчиво развитие, като същевременно се гарантира финансова стабилност.

Като първа стъпка към по-всеобхватна стратегия в предложенията, придружаващи настоящото съобщение, изрично се изисква европейските надзорни органи да вземат под внимание екологичните, социалните и управленските фактори, които възникват в рамките на техния мандат. Например това ще даде възможност на органите да контролират начина, по който финансовите институции определят, докладват и преодоляват екологичните, социалните и управленските рискове, като по-този начин ще укрепят финансовата жизнеспособност и стабилност. Европейските надзорни органи могат също така да предоставят насоки относно това как съображенията, свързани с устойчивостта, могат да бъдат въплътени ефективно в съответното финансово законодателство на ЕС, както и да насърчават последователното прилагане на тези разпоредби, след като бъдат приети.

5. Адаптиране на надзорната уредба, за да се използва потенциалът на финансовите технологии

На финансовите технологии е отредено да играят възлова роля в определянето на бъдещето на финансовия сектор на ЕС, като улесняват достъпа до финансови услуги, подобряват оперативната ефективност и разширяват избора. Използването на цифровите технологии преобразява финансовия сектор, като създава ползи за потребителите, подобрява достъпа на предприятията до финансиране и предлага огромни възможности за разрастване на стартиращите предприятия, специализирани във финансовите технологии. Темпът на иновациите в областта на финансовите услуги се ускори значително през последните години. При разработването на финансовия съюз възможностите на финансовите иновации трябва да бъдат използвани в пълна степен, но новите рискове също трябва да бъдат управлявани.

Регулирането и надзорът на банковия съюз и на съюза на капиталовите пазари трябва да бъдат неутрални по отношение на технологиите и пропорционални, като дават възможност за иновации и допълнително технологично развитие и за насърчаване на интегриран пазар за цифрови финансови услуги в рамките на цифровия единен пазар на ЕС без ограничения за икономии от мащаба и обхвата.

Тъй като финансовите услуги стават все по-зависими от технологиите и данните, регулаторните и надзорните органи трябва да са запознати с тези технологии с цел насърчаване на последователен подход както към ползите, така и към потенциалните рискове, и насърчаване на разумна конкуренция. .

Новите подходи представляват предизвикателство за надзорните органи, тъй като новите технологии и алтернативните бизнес модели и услуги поставят сложни регулаторни и надзорни въпроси. От голямо значение е да се даде възможност на надзорните органи да придобият знания, като работят с иновативни дружества, и да се запознаят с нови технологии и бизнес модели. Също толкова важно е националните регулаторни и надзорни органи в различните държави членки да координират своите действия с цел да се избегне създаването на пречки пред функционирането на интегриран пазар за цифрови финансови услуги.

След провеждане на обществена консултация в областта на финансовите технологии¹¹, в началото на 2018 г. Комисията ще представи план за действие на ЕС, включващ подробни действия, които трябва да бъдат предприети, за да се преодолеят тези предизвикателства и да се даде възможност за изграждането на интегриран пазар за цифрови финансови услуги.

Като първа стъпка в тази посока интегрираната надзорна уредба на ЕС трябва да бъде адаптирана, за да се вземат предвид новите тенденции. Предложенията, придружаващи настоящото съобщение, ще изискват европейските надзорни органи да вземат предвид въпросите, свързани с иновациите и технологичното развитие при изпълнението на своите задачи.

Друго предизвикателство, което е взето предвид в предложенията, се отнася до националните технологични иновации и инструменти, като например иновационните центрове или „регулаторните лаборатории“, създадени от националните надзорни органи. Съгласно предложението европейските надзорни органи ще бъдат натоварени да насърчават сближаването на надзорните практики, като обръщат специално внимание на иновациите и технологиите, чрез обмен на информация и най-добри практики, както и на насоки и препоръки, по целесъобразност. Например органите ще бъдат приканени да насърчават технологичната грамотност в рамките на всички национални надзорни органи наред с обмен на информация относно киберзаплахи, инциденти и нападения.

Технологичната зависимост също увеличава опасенията за киберсигурността. Сигурността и оперативната цялост на финансовите услуги и на техните доставчици се променят бързо и изискват по-координиран отговор от страна на европейските регулации и надзор.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/finance-consultations-2017-fintech_en

Чрез по-съгласувани подходи към киберсигурността и устойчивостта ЕНО ще допринесат също така за укрепване на сигурността и целостта на европейския финансов сектор. Ролята на центровете за споделяне и анализ на информация е от особено значение за създаването на необходимото доверие за обмен на информация относно заплахите пред киберсигурността между финансовите услуги и публичния сектор.

6. Заключение

Тъй като икономическият растеж в Европа става все по-стабилен, време е да се възползваме от настоящата възможност, за да може ЕС да адаптира своите структури с цел по-устойчив икономически и паричен съюз в дългосрочен план и укрепване на единния пазар. По-задълбочената финансова интеграция е от ключово значение във връзка с това и тя ще донесе важни ползи за Европейския съюз, неговите граждани и предприятия. Отвъд текущия процес на интеграция финансовият сектор трябва да се адаптира към промените, свързани с технологичния напредък, и да допринася пълноценно, за да се осигури по-устойчив път за инвестициите и икономическото развитие.

Качеството и сближаването на надзора на равнището на ЕС ще бъде от ключово значение за осигуряване на ползи и за справяне с предизвикателствата в контекста на тези значими промени във финансовия сектор. Представените днес законодателни предложения, заедно с настоящото съобщение, включват конкретни мерки за ускоряване на сближаването на надзорните практики във всички пазарни сегменти и за преминаване към централизиран и единен надзор на капиталовите пазари. Освен това те представляват първите законодателни стъпки за по-нататъшно укрепване на водещата роля на ЕС в областта на инвестирането и финансирането за устойчиво развитие и за управление на възможностите и предизвикателствата, свързани с финансовите технологии.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да обсъдят и одобрят тези предложения като въпрос от първостепенно значение, за да се гарантира тяхното влизане в сила преди края на текущия законодателен мандат през 2019 г. Същевременно Комисията ще продължи да поддържа тесен диалог с всички заинтересовани страни в тази важна област.